

MONITOR

zpravodajský čtrnáctideník

ROČNÍK II., ČÍSLO 12

7. ČERVENEC 2005

(za dobrovolné příspěvky)

Přiblížila se hodina, kdy se Cyrilovi mělo dostat pokoje a kdy měl být přenesen do věčného života. Tu pozdvihl své ruce k Bohu a v slzách se modlil:

„Hospodine, můj Bože, ty, který jsi všechny kůry andělské i síly netělesné utvořil, nebe sklenul a zemi založil a vše, co jest, z nebytí v bytí přivedl, ty, který vždycky a všude nasloucháš těm, kdo činí tvou vůli, kdo se tě bojí a zachovávají tvá přikázání, vyslyš mou modlitbu a ochraň své věrné stádo, jemuž jsi mne, svého neužitečného a nehodného služebníka, postavil do čela.

Ty, který všechny zbavuješ všeliké bezbožné a pohanské zloby těch, kdo

rouhavě mluví proti tobě, dej, ať se tvá Církev hojně rozroste, spoj všechny vjedno, učíš je lidem vyvoleným, ať jsou jedné mysli v tvé pravé víře a správném vyznání a vdechni jim do srdce slovo svého učení. Je to jistě tvůj dar, žes nás nehodné přijal za hlasatele evangelia svého Krista. Odevzdávám ti jakožto tvé ty, které jsi mi světil: usilují o dobré skutky a konají, co je ti milé. Spravuj je svou mocnou pravicí, vezmi je pod ochranu svých křídel, ať všichni chválí a oslavují tvé jméno, Otče i Synu i Duchu svatý, navěky. Amen.“

Potom všechny políbil svatým políbením a řekl: „*Veleben bud' Hospodin, že*

nás nevydal za kořist zubům našich neviditelných nepřátel: léčka se přetrhla a on nás vysvobodil z jejich zkázy.“

A po těch slovech zesnul v Pánu ve dvačtyřiceti letech.

Ze „Života svatého Cyrila“

Vážení čtenáři, děkujeme Vám všem, kteří jste zasláním finančního daru umožnili další vydání *RC Monitoru* a pomohli tak pokrýt režijní náklady uvedené v tiráži. S upřímným Pán Bůh zaplať

vydavatelé

Cyrlometodějská pouť po dvaceti letech

Letošní cyrlometodějský svátek nám připomenul dvacáté výročí velehradské pouti roku 1985. Ten rok přinesl proces s katolickým samizdatem, ale také některé známky oživení katolického povědomí. Patřil k nim dopis několika významných osobností, který požadoval papežskou návštěvu právě na rok 1985; papež projevil přání se velehradské poutí zúčastnit, a na podporu tohoto plánu se rozvinula podpisová akce.

Sekretariát ÚV KSČ přijal „souhrn opatření k jubilejnímu roku a oslavám“, zvláště k tradiční velehradské pouti. Opatření představovala kombinaci administrativních zásahů, ideologického zneužití shromáždění, vložení vlastního obsahu do náboženské události a prorežimní propagandy. Dokument se ale dostal na veřejnost — byl publikován v samizdatu a v zahraničí. Na něj pak kardinál Tomášek reagoval protestním dopisem prezidentu republiky a dalším institucím.

Státní moc reagovala zákazem účasti zahraničních církevních představitelů, i když účasti státního sekretáře, kardinála Agostina Casaroliho se zabránit nepodařilo.

Nastala rozsáhlá akce, která měla zabránit účasti věřících. Autobusová doprava na Velehrad byla podvázána, na druhé straně se na komunální úrovni pořádala řada akcí, které měly lidi

Velehradská pouť v roce 1985
Fotografii laskavě poskytl MUDr. Josef Macenauer.

od pouti na Velehrad odradit. Cestovní kanceláře musely zrušit objednané cesty na Velehrad, policisté kontrolovali auta už od Prahy.

Účast byla přesto obrovská, podle neoficiálních odhadů až čtvrt milionu poutníků. Pokusy udělat z pouti jakousi národní mírovou slavnost selhaly už na samém počátku. Davy věřících se nad-

šeně účastnily slavnostní mše svaté.

Velehradská pouť roku 1985 znamenala předěl v životě Církve. Následovala po ní řada akcí (Desetiletí duchovní obnovy, Navrátilova petice), jejichž váhu se režimu nepodařilo vyrovnat. Církev nabyla sebevědomí a dala režimu najevo svoji sílu.

Michaela Freiová

ZPRÁVY

Ve Španělsku za přirozenou rodinu

V sobotu 18. června se v Madridu konala demonstrace na podporu rodiny, manželství a svobody: byla namířena proti návrhu zákona prosazenému španělskou socialistickou vládou, který dovoluje stejnopohlavním párům uzavírat manželství a adoptovat děti. Pořádalo ji *Foro Español de Familia*, jež reprezentuje asi 4 miliony rodin. Cílem demonstrace bylo bránit právo dětí na normální rodinu s matkou a otcem.

Demonstrace na podporu přirozené rodiny se zúčastnilo 1,5 milionu lidí, představujících přes 1000 organizací. V čele šlo 20 španělských biskupů, zúčastnila se *Federace židovských obcí Španělska* a imám Velké mešity v Madridu. Někteří představitelé soudí, že to znamená počátek světového hnutí na ochranu manželství a rodiny: toto

hnutí překračuje hranice ras, náboženství a zemí. Jiní citovali *Všeobecnou deklaraci lidských práv*, podle níž je manželství svazek muže a ženy (čl. 16).

22. června zamítl španělský senát tento návrh zákona o homosexuálních partnerstvích těsnou většinou 131:119. Návrh půjde zpět do dolní komory, kde má ovšem vláda většinu, takže má šanci projít. Předseda *Institutu pro rodinnou politiku* Eduardo Hertfelder řekl, že „vláda zůstala se svým stanoviskem sama: nejprve návrh odmítla generální justiční rada a státní rada, 18. června protestovaly rodiny a nyní ho odmítl senát“. Hertfelder soudí, že vláda bude muset návrh zablokovat. Také další činitelé se obávají „společenské konfrontace“.

HPŽ ČR

Knihy o vztahu OSN a EU ke křesťanství

Nakladatelství *Piemme* vydalo knihu Eugenie Roccella a Lucetty Scaraffia o protikřesťanském charakteru ideologií OSN a EU (*Contro il Cristianismo: L'ONU e l'Unione Europea come nuova ideologia*). Autorky mj. upozorňují na změny v definici lidských práv, k nimž došlo od šedesátých let minulého století.

OSN a EU považují podle nich katolickou církev i další náboženské organizace za nebezpečí pro své pojetí práva, tvrdí autorky. To vychází z osvícenských představ 18. století; Církev naproti tomu spojuje práva s pojmem lidské důstojnosti, s představou člověka jako Božího obrazu.

Autorky také upozorňují, že se v OSN

a okolo ní vynořuje jakési alternativní náboženství s vlastním kodexem chování. I snahy o mezináboženský dialog zde vycházejí z představy, že všechny víry stojí na stejné úrovni. S tím souvisí pokus formulovat alternativní morální kodex, „Chartu Země“, jež by spojovala náboženství, ekologii a pohanství.

EU sice nepropaguje světové náboženství, ale je orientována silně sekularisticky. Zásadně opomíjí pronásledování křesťanů. V dokumentech EU má náboženství vždy špatné znaménko: všechna náboženství se házejí do jednoho pytle a odmítají se jako fundamentalistická a netolerantní.

KATH.NET

OSN potřebuje zásadní reformu

Mezistranická komise Kongresu USA vydala 15. června zprávu, podle níž OSN potřebuje „zásadní reformy“. Komise konstatuje, že OSN selhala při akcích na udržení míru, její *Komise pro lidská práva* je „skvrnou na reputaci OSN“; vytýká jí „systematické nepřátelství vůči Izraeli“ i špatné řízení, nedostatek odpovědnosti a transparentnosti.

Spojené státy, které nejvíce přispívají do systému OSN (22% pravidelného rozpočtu a 27% rozpočtu na mírové mise) mají eminentní zájem na efektivitě OSN. Zpráva upozorňuje, že např. program „nafta za potraviny“ selhal na „neschopnosti, špatném řízení, korupci a kriminalitě“.

Podle komise má OSN příliš mnoho „nekvalifikovaného, nemotivovaného personálu, jehož úkoly nejsou potřebné“.

Zpráva doporučuje, aby *Komise pro lidská práva* byla zrušena, protože se dostala do vleku zemí, jež „monstrózním způsobem“ porušují lidská práva. Bylo by třeba nahradit ji „Radou pro lidská práva“, což by mělo být těleso „reprezentující demokracie a prosazující nejvyšší standardy lidských práv“.

Také ECOSOC (*Ekonomická a hospodářská rada*) často vydává rezoluce, jejichž ideje jsou protikladné k zájmům USA. Valné shromáždění OSN pak „pouze prosazuje“ zájmy ECOSOC.

C-FAM

Represe v Zimbabwe sílí

Zimbabwští biskupové jsou znepokojeni ubývajícím respektem vlády k lidským právům. Současný prezident Robert Mugabe a jeho strana ZANU vládne zemi už od roku 1980. Jejich vláda byla potvrzena ve volbách letos v březnu, ale mezinárodní pozorovatelé je zhodnotili jako „nesvobodné a nepoctivé“.

Biskupové také odmítli některé akce vlády, které zlikvidovaly chudá předměstí, a označili je za „zločin“. Přímou proti Mugabemu se postavil arcibiskup Pius Ncube z Bulawayo. Mugabe vyvlastnil farmy bílým farmářům a způsobil tak kolaps zemědělství; arcibiskup konstatoval, že lidem chybí základní potraviny a obvinil vládu, že upírá pomoc oblastem, jež hlasovaly pro opozici. O Mugabem řekl, že je to „fašista, podvodník, lhář a bezbožný zabiják“. Kritizoval zastrasování obyvatelstva, které provádí Národní mládežnická milice, jejíž indoktrinace „zabíjí duše mladých lidí“.

Mugabe byl vychován jako římský katolík, ale během partyzánské války proti bělošskému režimu se stal marxistou. Katoličtí i evangelikální představitelé Zimbabwe si stěžují, že svět nejeví o situaci jejich země zájem.

Zenit

Kompendium katechismu prezentováno

28. června prezentoval papež „Kompendium katechismu katolické církve“. Na 205 stranách obsahuje 598 otázek a odpovědí, 15 obrázků, dodatek se základními modlitbami a rejstřík. Dělí se na čtyři části – výklad Kreda, liturgie, etiky a modlitebního života (*lex credendi, celebrandi, vivendi, orandi*).

VIS

Náboženská svoboda v Turecku jen na papíře

Vyslanec Svatého stolce v Ankaře, Mons. Edmond Farhat, řekl italské agentuře *Ansa*, že Turecko se sice definuje jako „laicistická demokracie“, ale náboženská svoboda tu existuje „jen na papíře“. Vláda se snaží, aby křesťané „neměli ty svobody, které mají nekřesťanská náboženství v Evropě“. Je tu stejná, „institucionalizovaná fobie z křesťanství, jako v jiných islámských zemích“.

KATH.NET

ZPRÁVY

Maltézští rytíři pomáhají ve světě

Velmistr maltézských rytířů navštívil papeže Benedikta XVI. a podal zprávu o činnostech řádu. Ten působí v 35 zemích. Zaměřuje se zejména na Afriku, kde bojuje proti chudobě a pandemiím – AIDS, tuberkulózy a malomocenství. Humanitární pomoc poskytuje v Kosovu, Afganistánu, Darfúru a v oblastech postižených tsunami.

Také papež Benedikt XVI. je členem řádu.

Zenit

„Černá legenda o Piu XII.“ zkonstruována v Rusku

La Civiltà Cattolica zveřejnila článek P. Giovannioho Sale, podle něhož už koncem 2. světové války začalo komunistické *Radio Moskva* systematicky pracovat na vytvoření negativní legendy o Piu XII.

Zatímco státníci demokratických národů i vysocí představitelé židovstva ještě po papežově smrti vysoce hodnotili jeho zásluhy, komunistická stanice už v roce 1945 začala tvrdit, že Vatikán chránil Hitlera a Mussoliniho; obvinila také Pia XII. z protisovětských a protikomunistických projevů.

P. Sale píše, že tyto pozice sdílel i sovětský tisk.

KATH.NET

Odborníci kriticky k využití zahraniční pomoci v Nigérii

Před summitem G8 v Gleneagles nigerijská protikorupční komise konstatovala, že nigerijská vláda spotřebovala v letech 1960–1997 peníze v hodnotě šesti Marshallových plánů. Přitom dvě třetiny nigerijské populace žije v chudobě, třetina neumí číst a psát a 40 % nemá přístup k bezpečné vodě. Země má přitom více lidí a více přírodních zdrojů než kterákoli jiná africká země.

Komisi ustavil nynější prezident Olusegun Obasanjo v rámci tažení proti korupci.

Nigerie je největším africkým dlužníkem (20 bilionů britských liber), ale G8 odmítla jí dluh odepsat. Prof. Pat Utomi z Lagoské obchodní školy prohlásil, že je to správné rozhodnutí.

The Telegraph

Novela církevního zákona prošla v Poslanecké sněmovně

V Poslanecké sněmovně proběhlo 15. června druhé čtení návrhu novely církevního zákona. Prezentoval ji ministr Pavel Dostál.

Poslanec Talíř (KDU-ČSL) označil návrh za diskriminační. Poslanec Bratský (ODS) odmítl snahu ministerstva vyloučit z evidovaných církevních institucí charity.

21. června Sněmovna – ve třetím čtení – schválila návrh novely církevního zákona v podobě předložené vládou. Novelu musí ještě schválit Senát. V pří-

padě jejího schválení v obou komorách zbyvá jako možnost ústavní stížnost.

Pražský arcibiskup Miloslav kardinál Vlk protestuje proti návrhu novely církevního zákona, který byl schválen Poslaneckou sněmovnou. V článku, který otiskla *MF Dnes* v pátek 24. června, poukazuje na to, že se na tomto tématu shodnou sociální demokraté s komunisty. „Dějinná zkušenost však ukazuje, že církev přežije i tyto útoky na svoji svobodu,“ uzavírá kardinál.

RC, PSP ČR

Vystoupení poslance Talíře v obecné rozpravě k novele církevního zákona

Vážené kolegyně, kolegové, vážená vládo, vážený pane předsedo,

v rámci obecné rozpravy nechci dlouze hovořit, protože pan ministr správně poukázal na to, že tento zákon Sněmovnu příliš nezajímá, jak svědčí prázdné lavice. Mám pocit, že to není ani zákon, který by byl provázen nějakým velkým zájmem veřejnosti. Jenom chci připomenout a zpochybnit trochu slova předkladatele, který říkal, že novela tohoto zákona vycházela z popudu církvi. Já naopak v této obecné rozpravě chci znovu připomenout to, co jsem říkal v této rozpravě při prvním čtení, že relevantní církve, které jsou registrovány v České republice, považují tuto novelu za diskriminační.

Dovolím si ocitovat jenom krátce ze stanoviska jedné z těch velkých církvi, Česko-bratrské církve evangelické, která ve stanovisku, které mám k dispozici, říká: Zdá se, že důvodem novely je také nepochopení skutečnosti, že vnitřní církevní řády upravují nezávisle na státu pouze vznik, vnitřní organizaci a zánik právnických osob zřizovaných církvemi a náboženskými společnostmi v rámci struktury církve a náboženských společností.

Mají-li tyto příslušné právnícké osoby vstupovat do právních vztahů s třetími osobami, budou muset splnit podmínky stanovené zvláštními zákony, jsou-li pro tuto

činnost podmínky zákonem stanoveny. Tento princip, který spolu s evidencí zřízených právnických osob dostatečně chrání zájmy třetích osob, je obsažen v návrhu § 17 odst. 8 této novely.

Jenom upozorňuji na to, že problém, kterým údajně je předložení této novely, že by církve byly nějakým způsobem zvyhodňovány, se mi zdá nepravdivým a lichým.

Pak chci připomenout, že sám zákon, který je novelizován, má označení „novela zákona...“ a končí „ve smyslu znění nálezu Ústavního soudu“. Znovu opakuji svůj názor, že předložená novela je v rozporu s nálezem Ústavního soudu. Nejsem právník, abych se zde přel o tom, zda je závazné odůvodnění toho, či není závazné. Když jsem jednomu právníkovi předstřel tento spor, zda opravdu je odůvodnění závazné, tak nepochopil, na co se ho vlastně ptám. Tento spor považuji za naprosto lichý. Chci jen říci, že Ústavní soud v nějakém nálezu rozhodl a označil část zákona č. 3 za protiústavní, tuto část vypustil – a v jiné podobě dnes se do tohoto zákona toto ustanovení vrací.

To jsou tedy hlavní důvody, že poprvé snad přijmeme zákon, který je proti vůli těch, kterých se týká a nějakým způsobem neohrožuje zájmy třetích osob. Z těchto důvodů navrhuji, abychom tento zákon ve druhém čtení zamítli.

E-mailová adresa pro svědectví o Janu Pavlu II.

Vatikán žádá o zaslání svědectví svatosti Jana Pavla II. Postulátor řízení, polský kněz Slawomir Oder, řekl *Radíu Vatikán*, že všechna svědectví jsou vítána. Je možné zasílat sdělení typu „Moje setkání s Janem Pavlem II.“, nebo „Milosti, jež jsem obdržel“. Vítána jsou jak osob-

ní svědectví, tak dosud nezveřejněné dokumenty. E-mailová adresa pro zaslání svědectví je: postulazione.giovannipalootii@vicariatusurbis.org.

Beatifikační řízení bylo oficiálně zahájeno 28. června v Lateránské bazilice.

KATH.NET

KOMENTÁŘE

Olověný křížek

Já krok za krokem víc a víc obdivoval jeho trpělivost...

Blížilo se 1100. výročí smrti sv. Metoděje. Nadšení vykonat pouť na Velehrad se šířilo po celém Československu rychlostí laviny. I komunističtí mocipáni a jejich podřízené orgány tajné policie začínali být nervozní.

Papež Jan Pavel II. chtěl přijet, ale toho se komunisté báli jako čert kříže. Nakonec horečná jednání skončila kompromisem, že „smí“ přijet pouze státní sekretář kardinál Agostino Casaroli, který byl zároveň prefektem *Rady pro veřejné záležitosti církve* (= ministerstvo zahraničí). A z tohoto titulu také vedl se svým sekretářem, nynějším kardinálem Achille Silvestrinim jednání z československou vládou.

Jan Pavel II. se nechtěl smířit s vyloučením z pouti na Velehradě a tak — nevím, kdo na tento plán přišel — se rozhodlo, že bude sloužit 7. 7. mši svatou v „capella Paolina“ ve Vatikánu (téměř sousedí se Sixtínskou kaplí) a že to bude přenášet v přímém přenosu ORF, rakouská televize, kterou tehdy mohli docela dobře sledovat a také sledovali na Jižní Moravě.

Ty první červencové dny byly pro mne zvláště horké. Nejen kvůli vysokým teplotám venku, ale kvůli všemu, co se mi hrnulo na hlavu.

Většina českých monsignorů odjela na prázdniny a tak jsem to vrchovatě dostal já. Nejen obtelefonovat možné účastníky z našich krajanů, pozvat je, ale i někdy přemlouvat. Bylo horké léto a neděle lákala k moři a ne do Vatikánu. Zajistit zpěvy. Naštěstí s našimi lidmi se nemusí dělat zkoušky.

A pak i napsat první část homilie na téma onoho slavného nápisu na olověném křížku z doby sv. Cyrila a Metoděje, který byl nalezen při vykopávkách v Sadech u Uherského Hradiště. Řecký nápis na něm říká: *Ježíš Kristus — Světlo — Život — Vítězství*.

V rozhlasovém shonu a stále s mírnou horečkou z napětí jsem čekal, odkud zase přijde nějaké neočekávané překvapení. Bylo toho za těch několik dnů až nad hlavu.

V sobotu o půl desáté zazvoní telefon, sestřička z telefonní centrály mi říká: „Mons. Dziwisz chce s vámi mluvit.“ Mírně ve mně hrklo. A bylo také proč. Žádal mě, abych ihned přišel ke Svatému Otci, že poslal auto.

Velehradská pouť v roce 1985
Fotografii laskavě poskytl MUDr. Josef Macenauer.

Podíval jsem se na sebe. Byl jsem v letním šedém obleku, obnošené šedé a propocené košili, ale na převlékání nebyl čas. Řidič už byl na bráně rozhlasu. Nasedl jsem a vyrazil „nahoru“.

Pět minut před desátou jsem usedal ke stolu v knihovně Svatého Otce a ani jsem se pořádně nerozhlédl, když vstoupal Jan Pavel II.

Má první myšlenka byla, že mi vutkne, že nemám černý „clergyman“, jak nosí monsignori. Ale on se jen mile usmíval a polohlasně poznamenal: „Tak to je můj učitel!“

Na stole už ležely liturgické texty i česká část homilie a hned jsme se dali do cvičení. Začal „Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého“ ... začátek mše svaté ... stále mu tam vklouzávala polská slova

„Ojca“ a „švéntego“.

Bylo třeba opakovat. „No, Santità, é cosí“: a vyslovil jsem pomalu, jak to má být správně. Poslušně opakoval. A kdyby jen jednou! I pětkrát a šestkrát po sobě. A vždy se ptal: „Je to už dobré?“ Když nebylo, nepřelétl ani stín rozladění po jeho tváři.

Já krok za krokem víc a víc obdivoval jeho trpělivost a snahu vyslovit to správně. A tak to probíhalo celou hodinu.

Pět minut před jednáctou se objevil Mons. Dziwisz, Svatý Otec obrátil hlavu a se svým charakteristickým, řekl bych lišáckým pousmáním mu řekl: „Půjde to!“ a odcházel na další „šňůru“ soukromých audiencí, minimálně sedm.

Takového žáka bych přál všem našim učitelům či učitelkám.

P. Josef Kolářek SJ

KOMENTÁŘE

Česká republika a její zemědělství v Evropské unii

... na čem závisí naše budoucnost?

Vstupem ČR do rozrůstající se EU v květnu 2004 byl i formálně završen druhý z několika nejdůležitějších zahraničně politických cílů země po pádu autoritativního komunistického režimu. „Zpátky do Evropy“ si většina občanů skutečně přála od chvíle, kdy bylo možné politické cíle svobodně formulovat.

Délka a způsob patnáctileté cesty na nový počátek stojí za soubornou úvahu nejméně ze dvou důvodů. Především naznačuje, že hloubka devastace „spotřebovala“ 15 let úsilí k bodu, od kterého jsme mohli vykročit společně se „starými“ zeměmi sjednocené Evropy.

V často námi dnes opomíjené oblasti svobody, demokracie a práva jsme dospěli alespoň ke vzájemné kompatibilitě, k východisku, od kterého je společná cesta možná.

V ekonomické oblasti máme k dispozici sumární údaje o našem postavení ve světě podle výše HDP a můžeme tedy zhruba konstatovat, že v roce 1936 jsme zaujímali cca 12. místo (z tehdy 66 srovnávaných svobodných států světa), v roce 1989 cca 49. místo (ze 188) a v roce 2003 cca 36. místo (z 211).

Naše relativní postavení na pomyslném procentickém žebříčku by tedy odpovídalo 18,8 % (rok 1936), 26,1 % (rok 1989), 17,1 % (rok 2003) a stručně znamená, že mimořádně dobré postavení na konci první republiky mezi nejúspěšnější pětinou států světa jsme sice v důsledku války a komunistického panství pozvolna ztráceli, ale že ekonomický propad těsně za první čtvrtinu ze všech států nebyl přímo katastrofální a dále, že během patnácti let jsme znovu dosáhli úrovně výchozího postavení.

Při bližším ekonomickém srovnávání se „starou“ EU 15 dosahovalo naše hospodářství při vstupu jen něco přes 60 % jejího průměru a tedy ani nedosahovalo úrovně nejméně výkonných zemí Řecka a Portugalska. Z desítky přístupujících jsme ekonomickými výkony devátí za Slovinskem.

Celkový obraz je důležitým východiskem i pro aktuální postavení

a úvahy o budoucnosti českého zemědělství v EU. Celý sektor (tedy i s lesnictvím, rybnářstvím a zpracovatelským) je vystaven několika mimoběžným tendencím a jejich nesnadno předvídatelným kombinacím.

Především jde o dlouhodobou celosvětovou tendenci dynamického růstu zemědělské produkce až k vleklým potížím s nadprodukcí a s tím souvisejícím poklesem jeho ekonomické váhy, zaměstnanosti v něm a stagnací cen. Specifickým unijním problémem pak je chybná a zmatená agrární politika poškozující její vnější konkurenceschopnost a blokuující prostředky na jiné hospodářské priority.

Naším hlavním problémem je nedokončená transformace směrem k upevnění vlastnictví půdy a posílení rodinných farem jako klíčového a převažujícího evropského modelu zemědělství.

Naopak unijní výhodou je široce rozprostřená vlastnická struktura včetně pevné a přirozeně vzniklé sítě různě velikých rodinných farem zakládající onu nepostradatelnou sílu středního stavu, nedotknutelné soukromé vlastnictví jako základ dlouhodobého podnikatelského a investorského prostředí a upevněná demokratická procedura v rozhodování celé společnosti.

Rozhodně bychom pod náporom aktuálních problémů v EU neměli na tento dnes méně nápadný hlubinný proud zapomínat. Náš současný pocit, že EU je pramenem větších problémů než zdrojem inspirací, možná zobrazuje naši převládající pasivitu k vnějšímu světu, zobrazuje převládající postoj očekávání namísto aktivního spoluutváření současného světa.

Výhodou českého zemědělství i dnes zůstává jeho desetiletá zkušenost s liberalizovaným hospodářským prostředím, jehož důležitým výsledkem mj. byl bezprecedentní růst produktivity v celém odvětví.

Náprava tragického oddělení zemědělství od široké problematiky, které bychom znovu měli říkat ven-

kovská, se v EU prosazuje přirozeněji a rychleji než u nás. Zakládá v sobě totiž také hodnotu venkovských sídel (i pro většinu nezemědělců), hodnotu kulturní krajiny (transcendentální nabídku pro syntézu svobodné práce a nezbytné pokory), hodnotu uctivého zacházení s přírodním i kulturním dědictvím a především závazek zodpovědnosti k budoucím generacím. I takto může být legitimně interpretován „venkovský“ pilíř společné zemědělské politiky EU.

Ekonomicky malé a stále se zmenšující odvětví může jen stěží očekávat svou renezanci v do omrzení opakovaném krédu socialistických plánovačů přeživších až do současnosti a spočívající v „rozšíření nebo udržení rozměru našeho zemědělství“.

Vedle přiměřeného množství tun bezpečných produktů pro výživu i nepotravinářské použití musí resort vynalézavě nabízet všechny myslitelné služby nacházející se v jeho dosahu. Naše budoucnost v rámci soutěže nejen v EU, ale doslova soutěže celosvětové závisí také na uchopení těchto výzev.

To, co bylo před naším vstupem do EU tak často zmiňováno jako obecná teoretická výhoda rozšíření bezcelního prostoru pro naše výrobky, se ukazuje jako skutečná praktická pravda reprezentovaná mimořádným růstem (nejen, ale především) agrárního exportu za druhé pololetí minulého roku a dynamicky pokračující v prvním pololetí letoška.

Na dlouhodobější hodnocení je pochopitelně brzo, ale změna je více než průkazná a bilance zahraničního obchodu po dlouhodobém růstu jeho hrozivého schodku příznivější.

Naše budoucnost, včetně unijní kapitoly, závisí z velké míry na vlastním uchopení našich opravdových zájmů oproštěných od krátkozrakých a za často úzce skupinových výhod i od pochybných resentimentů minulosti projektovaných do původního obrazu Evropy zneprátelených národů.

Ing. Miroslav Tyl

NÁZORY ČTENÁŘŮ

Děkujeme za vaše ohlasy. Těšíme se na vaše podněty, které můžete zasílat e-mailem na adresu redakce@claritatis.cz nebo na korespondenční adresu redakce uvedenou v tiráži. Čtenářské dopisy jsou redakčně kráceny a nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce.

Referendum v Itálii

Jsem moc vděčná za Vaše zpravodajství. Konečně si více uvědomujeme, že problémy s útoky proti církvi a proti člověku se neodehrávají jenom u nás a daleko v arabském světě, ale prakticky v celé Evropě.

Moc mě povzbuzuje, a doufám, že nejen mne, když vidím, že ne všechno je prohráno — jako např. nedávné referendum v Itálii, v němž Italové odmítli manipulaci s lidskými embryi.

Je vidět, že když se biskupové jasně vysloví, křesťané nejdou za nimi jako ovce, ale stačí jen povzbuzení a naopak sami se rádi spontánně přidávají a jsou ochotni vyjít do ulic.

Kéž by se i u nás stalo to, co se stalo ve Španělsku, kde tolik lidí vyšlo spolu s biskupy do ulic, aby řekli jasné ne legalizaci sodomie a svědčili tak dnešnímu světu.

Miroslava Nováková, Praha

Poděkování

RC Monitor považuji za nejlepší list, který v současné době na území našeho státu vychází. Je věcný, zajímavý, nestranný a upřímný. Zvláště mne zajímají články pana Matyáše Zrna. Děkuji a s přáním dalších úspěchů

Dr. Jiří Kubelka, Praha

Smlouva s Vatikánem

Zaujala mě před časem informace, jak před časem Slovensko uzavřelo smlouvu s Vatikánem, kde je zakotvena svoboda svědomí. Myslím, že by se i naši politici měli snažit, aby něco podobného vzniklo také u nás.

Když nejsme schopni přesvědčit naše ateistické spoluobčany, že interrupce je vražda, že člověk není zvíře a není na něm možné provést eutanázii atd., mohli bychom tak alespoň podat pomocnou ruku těm, kteří jsou k tomu jednání nuceni. Možná by se pro to podařilo získat i část nevěřících, protože nezávislost a zákaz někomu něco vnucovat je dnes populární. Určitě by se tak ulevilo nejen lékařům, ale třeba i právníkům v oblas-

ti rozvodů, ale třeba i majitelům penziónů, kteří asi brzy budou moci být nuceni, aby ubytovávali homosexuály.

Konec konců i hysterický křik a nadávky Slovensku, který se ozval ze strany feministek a extrémistických liberálů v EU, svědčí o tom, že to není špatná cesta.

František Oplata, Jičín

Svévolníci bují jako plevel ...

V *RC Monitoru* jsem si se zájmem přečetl komentář Vojtěcha Bellinga týkající se důrazu na konzervativní hodnoty v politice.

Napadla mne při tom stará a staletými osvědčená zkušenost už u Židů, ale i mnohokrát v dějinách katolické církve.

V Žalmu 81 Bůh jasně slibuje: „Kdyby mne však můj lid uposlechl, kdyby Izrael mými cestami chodil, brzy bych pokořil jeho nepřátele, obrátil bych ruku proti jeho protivníkům. Ti, kdo Hospodina nenávidí, vtírali by se do jeho přízně, věčně by trval čas jeho lidu, bělí pšeničnou bych ho sám krmil. Medem ze skály tě budu sytit.“

Je to staré Boží příslibení opakované znovu a znovu, které lze aplikovat nejen na Izrael, Církev, ale i na jednotlivce nebo třeba politické strany.

Je přeci naivní a hloupé se snažit zalíbit nevěřícím tím, že slevím ze svých nároků, vzdám se toho, co jediné mne odlišuje od ostatních politických stran — být otevřený pro všechny. Jediný efekt z toho je a musí být, že nebudu ani horký, ani studený a lidé mne s odporem vylpivnou.

Nevidím tedy nic špatného v tom a jsem moc rád, když křesťanští demokraté brání legalizaci registrovaného partnerství, feministkám, říkají ne zabíjení nenarozených dětí a biskupové jim proto poskytují maximální podporu.

Konec konců proč by biskupové a věřící neměli veřejně podporovat ty, kdo pro jejich zájmy pracují a jsou vystaveni největším útokům ze strany světa.

Miroslav Pekl, Olomouc

DĚKUJI OTČE

P. Adolf Pintř

České Budějovice, sv. Mikuláš

Milý otče, chtěl bych Vám poděkovat za nedělní bohoslužbu. Vzhledem k nemoci jsem nemohl jít na mši svatou, ale díky rozhlasu jsem cítil plné spojení s živou církví, kterou jste nám představoval. Díky a těším se na další přenos!

Farník

P. Vojslav Baxant

Aš

Děkuji, pane faráři, že jste pro mne a pro toužimskou farnost mnoho udělal.

Václav Kozák

P. Petr Černota

Karviná - Píšť

Milý P. Petře, chci Vám touto cestou mnohokrát poděkovat za všechno dobré, co jste kdy pro mne udělal — za všechny ten čas strávený ve zpovědnici, za krásná kázání a zpěv, jímž tak rád obohacujete liturgii. Zároveň bych Vám chtěla popřát vše nejlepší k Vaším blížícím se narozeninám — necht' Vám dobrý Bůh žehná po celý život a nám dá ještě mnoho let mít mezi sebou tak výborného kněze. Děkuji!

Alena T.

P. Jan Gerndt

Praha — Uhřetěves

Díky za pečlivé a obětavé slavení liturgie i ve všedních dnech pro hrstku přítomných a za plné nasazení ve Vaší službě. Díky!

Zdeňka Rybová

P. Jan Fatka, OCarm.

ředitel Karmelitánského nakladatelství

Milý otče Jane, jen několik drobných slov, která mají zachytit a vyjádřit poděkování, především za rozhovory vedené v letech 1998 až 2003 nad literárními a duchovními tématy, a které v nejednom případě nezapadly do věčného zapomnění. Ve Vašem optimismu, naději a víře byl cítit *spiritus agens*. Z vděčnosti a modlitbou Vám ze srdce přeji vše dobré. Deo gratias.

Luboš Benedikt

Chcete-li poděkovat knězi, který vám v životě pomohl, můžete vyplnit formulář na internetových stránkách <http://dekujiotce.cz> nebo svůj text zaslat na adresu redakce.

KULTURA

Otcové naši

My, dnešní čtenáři kronik a pozdní dědicové odkazu soluňských bratří, bychom si přáli, aby řeč starých spisovatelů byla na mnoha místech obšírnější a určitější. Jsouce zvyklí z moderní četby konkrétnímu popisu a psychologickému detailu, hledáme mezi řádky zbožných letopisů a chvalořečí něco, co by nám prozradilo víc z lidské podoby obou neobyčejných Řeků, kteří opustili svůj domov a jeho kulturu a vydali se ochotně do zemí neznámých a a bezpochyby drsných, do jistého nebezpečí, mezi lid, jehož mravy zdaleka neodpovídaly vysoké úrovni života byzantského.

Nemůžeme si vyložit jejich jednání pohnutkami zcela přirozenými, touhou po moci a prospěchu. Víme ostatně, že se jimi nedávali vést ani ve své vlastní zemi.

Nestačí na vysvětlení jejich hrdinské obětavosti ani domněnka, že chtěli nějak politicky prospět své vlasti, i když třeba do jejich apoštolské činnosti všelijak zasahovaly i zřetele politické. Měli-li na mysli něčí politický prospěch, byl to především prospěch jejich nové vlasti a těch, které zplodili svým slovem a svou obětí synovství Kristovu.

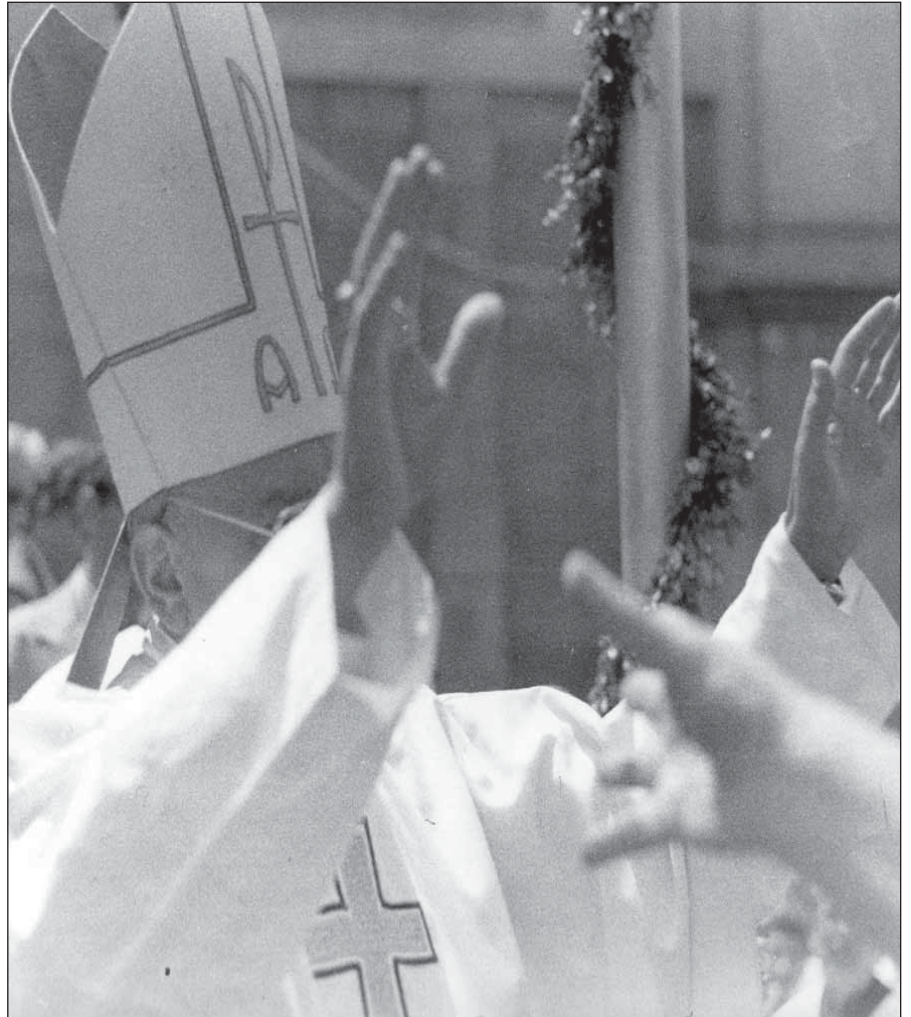
Hlavní a vlastní pohnutkou jejich jednání mohla být jenom láska — láska toužící se podělit o bohatství a světlo, kterého se jí samé dostalo od Boha. Milovali své duchovní syny víc, než je miloval jejich panovník, víc, než je snad milovali jejich přirození příbuzní. Rozdali všechno a nenechali si nic. Neobešlo se to ovšem bez čistě lidské tragiky, kterou cítíme občas propukat i pod vzletnými a příkladnými větami legend.

Zdá se, že zejména oči Metodějovy se občas teskně obracely k rodné Byzanci, a někteří mají za to, že se ještě na samém sklonku života chystal navštívit svou jasnou vlast. Přinesl však svou oběť do konce, a jeho dílo, třebas se zdálo brzo po jeho smrti rozmetáno, nemohlo být vytrháno z kořenů.

Jeho žáci, vypuzení krátkozrakým Svatoplukem, se rozešli do Čech a do Bulharska, a sama mocná říše Svatoplukova byla za nějakých dvacet let srovnána a rozdupána maďarskými barbary, poštvanými asi německým králem.

[...]

Divoká smršť smetla nejenom knížete Mojmíra II., jeho dvůr a patrně celou vrstvu tehdejší válečnické aristokracie, ale vyvrátila a zahladila takřka beze

Velehradská pouť v roce 1985 — touha poutníků pozdravit prostřednictvím kardinála Casaroliho Svatého Otce. Fotografie laskavě poskytl MUDr. Josef Macenauer.

stopy i pevné a prý neobyčejně rozsáhlé sídlo Svatoplukovo a Metodějovo. Hrob velkomoravského arcibiskupa zapadl a zmizel pod neznámými troskami. Mlčení a tma se navailily na slavná a drahá místa, na kterých kdysi duněly kroky, řinčely zbraně a poháry, ozýval se zpět a šuměla křídla modlitby.

[...]

Ale buď jak buď, i kdyby se už nikdy neměl vynořit hrob velikého Metoděje z nánosů věků a hlíny, dílo jeho a dílo jeho neméně velikého bratra nepropadlo zkáze, jako jí nemůže propadnout žádné dílo ducha a lásky. Můžeme s lítostí kombinovat, jakými cestami by se asi bral běh událostí, kdyby je nebyla vykojila zloba času a lidí; jisté je, že jsme za své duchovní zrození zavázání oběma soluňským bratřím, o kterých můžeme

právem říci: Tito jsou otcové naši.

A ať se už později stalo cokoli, prvotní rysy, které oni vtiskli do panenské látky této země a do duší jejich dětí, už nikdy nevymizely z její podoby, i když se k nim později připojily rysy jiné a hluboce je pozměnily.

Jedno dědictví nám po nich zůstane, a zůstane našim, dokud je sami neodvrhneme: jistota, že víra a nadšení pro věci velké a svaté zvítězí nad hrubou silou a že lásku, štípenou na lásku Boží, neuvězní žádný hrob; vědomí zejména drahocenné v dobách, kdy se naše země takřka kolísá pod nárazy pohrom, jako se kolísala za časů Cyrilových a Metodějových.

Jan Čep

Úryvky z rozhlasového fejetonu,
převzato z listu Vyšehrad, 3. VII. 1946

DOPORUČUJEME

KALENDÁŘ AKCÍ

Vranovská přehrada:

Prázdninové bohoslužby

Farní tým Fatym z Vranova nad Dyjí každoročně pořádá nejen pro turisty *prázdninové bohoslužby na Vranovské přehradě*, přímo v areálu pláže na Vranovské přehradě – nad bývalým letním kinem. Bohoslužby se budou konat každé pondělí v 19.30 hodin, poprvé již v pondělí 4. července (pěší poutníci vycházejí vždy v 18.30 hodin od vranovské fary).

Další bohoslužby v okolí Vranovské přehrady v období prázdnin: Vranov – kostel: neděle v 9.15, čtvrtek v 18 hodin; Štítary: neděle v 7.30, úterý v 18, pátek v 18 hodin; Lančov: neděle v 11.11, středa v 18 hodin; Šumná – Obecní úřad: čtvrtek v 18 hodin.

Bližší informace: P. Marek Dunda, tel: 515 296 384.

Sázava: Velká svatoprokopská pouť

Program *velké svatoprokopské pouti* na Sázavě začíná v sobotu 9. července v kostele sv. Prokopa ve 22 hodin eucharistickým vystavem, po němž následuje celonoční adorace. V neděli 10. července bude v 8 hodin zakončena adorace svátostným požeňáním. V 10 hodin bude celebrat slavnou mši svatou emeritní litoměřický biskup Mons. ThDr. Josef Koukl.

Velehrad: Zakončení 2. zasedání Plenárního sněmu

Druhé zasedání Plenárního sněmu bude zakončeno *slavnostní mší svatou* v neděli 10. července v 10 hodin ve velehradské bazilice. Hlavním celebrantem a kazatelem bude kardinál Vlček, koncelebranty biskupové českých a moravských diecézí a kněží, kteří jsou účastníky Plenárního sněmu. V kázání bude vyhlášeno Poselství 2. zasedání Plenárního sněmu.

České Budějovice: 16. katolická charismatická konference

16. katolická charismatická konference začíná ve středu 20. července v 18 hodin mší svatou v klášterním kostele Obětování P. Marie na Piaristickém náměstí. Sloužit ji bude P. Jan Baxant. Program pokračuje do neděle 24. července. Hostem bude mj. papežský kazatel P. Raniero Cantalamessa, OFM Cap.

Jablonné v Podještědí: Pout' za obnovu rodin Královéhradecké diecéze

Pout' za obnovu rodin Královéhradecké diecéze ke sv. Zdislavě se koná v sobotu 23. července. V 10.30 hodin bude požehnání s přípravou k přijetí svátosti nemocných. V 11 hodin bude celebrat hlavní mši svatou v bazilice sv. Vavřince a sv. Zdislavy Mons. Dominik Duka OP, diecézní biskup královéhradecký. Po mši svaté následuje závěrečná požehnání za rodiny.

Liturgická čtení

10. 7.	Neděle	Iz 55,10–11, Žl 65, Řím 8,18–23, Mt 13,1–23 <i>15. neděle v mezidobí</i>			
11. 7.	Pondělí	Př 2,1–9, Žl 34, Mt 19,27–29 <i>sv. Benedikt z Nursie</i>	14. 7.	Čtvrtek	Ex 3,13–20, Žl 105, Mt 11,28–30 <i>sv. Kamil de Lellis</i>
12. 7.	Úterý	Ex 2,1–15a, Žl 69, Mt 11,20–24 <i>sv. Jan Gualbertus</i>	15. 7.	Pátek	Ex 11,10–12,14, Žl 116B, Mt 12,1–8 <i>sv. Bonaventura</i>
13. 7.	Středa	Ex 3,1–6.9–12, Žl 103, Mt 11,25–27 <i>sv. Jindřich</i>	16. 7.	Sobota	Ex 12,37–42, Žl 136, Mt 12,14–21 <i>Panna Maria Karmelská</i>

17. 7.	Neděle	Mdr 12,13.16–19, Žl 86, Řím 8,26–27, Mt 13,24–43 <i>16. neděle v mezidobí</i>			
18. 7.	Pondělí	Ex 14,5–18, Ex 15,1–6, Mt 12,38–42 <i>sv. Emilián</i>	21. 7.	Čtvrtek	Ex 19,1–2.9–11.16–20b, Dan 3,52–56, Mt 13,10–17 <i>sv. Vavřinec z Brindisi</i>
19. 7.	Úterý	Ex 14,21–15,1, Ex 15,8–17, Mt 12,46–50 <i>sv. Makrina</i>	22. 7.	Pátek	Pís 3,14a (2 Kor 5,14–17), Žl 63, Jan 20,1.11–18 <i>sv. Marie Magdaléna</i>
20. 7.	Středa	Ex 16,1–5.9–15, Žl 78, Mt 13,1–9 <i>sv. Eliáš</i>	23. 7.	Sobota	Gal 2,19–20, Žl 34, Jan 15,1–8 <i>sv. Brigita</i>

RC MONITOR – zpravodajský čtrnáctideník vydávaný o. s. Res Claritatis jako projekt pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. Publikované zprávy jsou zveřejňovány na zpravodajském serveru <http://res.claritatis.cz>. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474.

Korespondenční adresa redakce: Res Claritatis, Husova 8, 110 00 Praha 1, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 1683820001/2400.

Redakční rada: Vít Cigánek, RNDr. Václav Frei, Mgr. Michaela Freiová, JUDr. Ing. Jiří Karas, P. Mgr. Pavel Mayer OP, Mgr. Radim Ucháč, Kateřina Ucháčová, Zdeňka Rybová. **Teologický poradce:** P. Mgr. Pavel Mayer OP.

Objednávky: Noviny jsou distribuovány zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na korespondenční adrese redakce. Jejich vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo činí přibližně 10 Kč, což ročně znamená 240 Kč. Všem dárčům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit při snížení základu daně.